
GUIA DOCENT

RELIGIÓ I MITOLOGIA GRECO-ROMANES (35468)

1. FITXA IDENTIFICATIVA

Codi:	35468
Assignatura:	Religió i mitologia greco-romanes
Cicle:	Grau
Crèdits ECTS	6
Curs acadèmic:	2011-2012

		Caràcter	Matèria
Titulació:	Filologia Clàssica	Obligatòria	Origen, formació i pervivència de les llengües i cultures clàssiques
Centre:	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació		
Curs:	1		
Període:	Semestre 2		

Professor/s responsable/s:	Departament:
Professor Luis Pomer Monferrer	Filologia clàssica
Professor Jordi Redondo	Filologia clàssica

2. RESUM

- Breu síntesi de les característiques i evolució de la religió i la mitologia de la Grècia i la Roma antigues, amb especial atenció a aquells aspectes que la distingeixen d'altres fets religiosos.

3. CONEIXEMENTS PREVIS

3.1. Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

Un coneixement bàsic de la literatura i la cultura gregues i romanes clàssiques serà molt recomanable per tal que l'alumna/e estiga en condicions de seguir les classes teòriques amb el màxim profit.

3.2. Altres tipus de requisits

L'alumna/e haurà de ser capaç de llegir textos grecs i llatins senzills i de fer-ne l'anàlisi requerida amb l'ajut d'una traducció escrita o feta a classe pel docent.

4. COMPETÈNCIES

El curs té com a finalitat la introducció dins el coneixement de la religió i la mitologia gregues. Aquest objectiu inicial permet d'assolir un de segon, per tal com es pretén també de dotar l'alumne/-a de recursos crítics suficients per tal de reconsiderar la història de les religions amb nous elements de judici.

Competències generals són les següents:

- Adquisició i comprensió d'uns coneixements suficients en matèria d'història, cultura i literatura clàssiques.
- Assoliment d'un nivell digne d'expressió oral i escrita a les llengües pròpies.
- Capacitació tant per al treball individual com per al treball col·laboratiu i el col·lectiu.
- Capacitació per a comunicar els coneixements adquirits.
- Capacitació per a l'ús de les eines metodològiques i tecnològiques pròpies del treball filològic.

Competències específiques són les següents:

- Adquisició d'uns coneixements bàsics sobre la religió i la mitologia greco-romanes dins una orientació filològica i literària.
- Adquisició d'una capacitat crítica per a entendre i valorar els orígens i l'evolució de les creences religioses dins el seu marc antropològic i cultural.
- Adquisició d'uns coneixements bàsics sobre la recepció de la religió i la mitologia greco-romanes en la literatura i l'art posteriors, especialment europeus.

5. RESULTATS D'APRENENTATGE

- Capacitat per a integrar la ideologia religiosa grega i romana en el marc de les respectives societats.
- Valoració del fet religiós al món antic com a eina bàsica per a la interpretació de la cultura i la història, i molt especialment de la literatura.

- Enfortiment dels coneixements de l'alumna/e sobre l'evolució diacrònica de les civilitzacions antigues.
- Adquisició d'una cultura religiosa bàsica basada alhora en la crítica de les tradicions i l'estudi filològic dels textos.

6. DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Dilluns, 12-14 hores

TEMES	CONTINGUTS	SETMANES
11	Característiques i conceptes fonamentals de la religió romana	2
12	Actuació cultural i religiosa	1
13	El cult privat	1
14	El cult públic: els déus	1
15	Altres divinitats romanes	1
16	Els sacerdots romans	1
17	La religió romana des de l'Imperi: el cristianisme	1
18	Mitologia i literatura romana	2
19	Influència de la literatura romana en la transmissió de la mitologia a la cultura occidental	4

Dijous, 12-14 hores:

TEMES	CONTINGUTS	SET MAN ES
1	Tema 1.- Característiques generals de la religió grega. Les fonts per al seu coneixement. La tradició del seu estudi als segles XIX i XX.	1
2	Tema 2.- La religió a les èpoques paleolítica, neolítica i micènica.	1
3	Tema 3.- L'època homèrica.	1
4	Tema 4.- L'època arcaica.	1
5	Tema 5.- La religió de la polis democràtica.	1
6	Tema 6.- La religió a l'època hel·lenística.	1
7	Tema 7.- Característiques generals de la mitologia grega. La tradició del seu estudi als segles XIX i XX.	1
8	Tema 8.- Mitologia i cosmogonia a Homer, Hesíode i als pre-socràtics.	1
9	Tema 9.- Mitologia i literatura a l'època clàssica: historiografia, lírica i drama.	1
10	Tema 10.- La tradició mitogràfica a l'època postclàssica.	1

7. VOLUM DE TREBALL

	Hores
ACTIVITATS NO PRESENCIALS	
Assistència a classes teòriques, seminaris, exposicions i activitats	30
Assistència a classes pràctiques	30
...	
TOTAL ACTIVITATS PRESENCIALS	60
ACTIVITATS NO PRESENCIALS	
Preparació de treballs	-
Estudi i preparació de classes	40
Estudi i preparació d'exàmens	40
Realització d'exàmens	6
Assistència a tutories	4
...	
TOTAL ACTIVITATS NO PRESENCIALS	90
TOTAL VOLUM DE TREBALL	150
Total crèdits ECTS	6

8. METODOLOGIA DOCENT

Metodologia a seguir:

Dilluns, 12-14 hores:

Es desenvoluparà una exposició teòrica acompanyada d'un comentari relatiu a uns textos que s'aniran deixant a l'aula virtual al llarg del curs.

Dijous, 12-14 hores:

A l'inici del curs, l'alumne/-a rebrà un dossier amb una antologia de textos. Cada sessió consistirà a desenvolupar l'exposició teòrica, acompanyada del comentari relatiu als textos de referència. Una part substancial de l'activitat a classe es centrarà en la discussió de tot d'aspectes sobre la interpretació i recepció de la religió i la mitologia gregues.

Classes teòriques:

Les classes teòriques miraran de familiaritzar l'alumna/e amb les principals teories interpretatives i amb els conceptes i termes que els hi són propis. L'aplicació de la mateixa metodologia inductiva ajudarà l'alumna/e a avançar en la comprensió dels continguts.

Classes pràctiques:

Les classes pràctiques tindran com a objectiu el comentari de textos rellevants, bé de la literatura o l'epigrafia greco-llatines, bé de l'anàlisi moderna del fet religiós, especialment d'aquell que té com a escenari l'antiguitat.

Altres activitats:

Computarà per a l'avaluació la lectura de la bibliografia recomanada, el control de la qual es farà mitjançant tests regulars. L'assistència a jornades científiques, conferències, representacions, exposicions, etc., que versin sobre la religió i la mitologia greco-romanes serà recomanada pel docent i contemplada com una activitat sotmesa a avaluació.

9. AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de dues parts diferenciades...

Tipus d'avaluació	% sobre final
a) Exàmens escrits individuals	70%
b) Lectura de la bibliografia, assistència a activitats	30%

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari arribar almenys

Criteris d'avaluació

Dilluns, de 12 a 14 h:

Examen teòricopràctic sobre la teoria explicada a classe i els textos comentats.

Dijous, de 12 a 14 h:

Teoria

Per als continguts teòrics de la religió i mitologia gregues, l'alumna/e haurà de fer un examen escrit -al llarg del semestre i abans de l'examen final- per al qual concertarà la data amb el docent, sobre un mínim de quatre dels temes 1 a 6 i un dels temes 7 a 10. L'examen es farà si és possible en horari de tutoria.

Pràctiques

Per als continguts pràctics de la religió i mitologia gregues, l'alumna/e haurà de fer a l'examen final un comentari per escrit de text no vist, per al qual disposarà de traducció.

10. REFERÈNCIES

Dilluns, 12 a 14:

Referències bàsiques:

- BAYET, J. *La religión romana*, Madrid 1984.
 BLOCH, R., "La religión romana", en *Historia de las religiones* 3. Las religiones antiguas, S. XXI, Madrid 1977, 224-289.
 CONTRERAS VALVERDE, J. et alii, *Diccionario de la religión romana*, Madrid 1992.
 ESPLUGA I CORBALÁN, X. & MIRÓ I VINAIXA, M. *Vida religiosa a l'antiga Roma*, Barcelona 2002.
 GRIMAL, P. *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona 1982.
 GUILLÉN, J. *Vrbs Roma. Vida y costumbres de los romanos. III. Religión y ejército*, Salamanca 2001.
 OGILVIE, R.M. *Los romanos y sus dioses*, Madrid 1995.
 ROSE, H.J. *Ancient Roman Religion*, New York 1948.
 RUIZ DE ELVIRA, A. *Mitología clásica*, Madrid 1975.

Referències complementàries:

- ALVAR, J. et alii, *Cristianismo primitivo y religiones místicas*, Madrid, 1995.
 ARDÈVOL, E. (coord.) *Antropología de la religión*. UOC, Barcelona, 2003.
 CUMONT, F., *Las religiones orientales y el paganismo romano*, Madrid 1987.
 DUCH, L. *L'antropología de la religión*, Montserrat 1997.
 ELIADE, M. *Tratado de historia de las religiones. Morfología y dialéctica de lo sagrado*, Madrid 1981.
 KERÉNYI, K., *La religión antigua*, Barcelona 1999.
 SCHEID, J., *La religión en Roma*, Madrid 1991.
 TURCAN, R. *Rome et ses dieux*, Paris 1998.

Dijous, 12-14:

- a. Bibliografia general (Manuals)
- BERMEJO BARRERA, J.C., GONZÁLEZ GARCÍA, F.J. & REBOREDA, S., *Los orígenes de la mitología griega*, Madrid 1996.
 BREMNER, J., *Greek Religion*, Oxford 1994.
 BRUIT ZAIDMAN, L. & SCHMITT PANTEL, P., *La religión griega en la polis de la época clásica*, Madrid (= *La religion grecque dans la cité grecque à l'époque classique*, Paris 1991).
 BURKERT, W., *Religión griega*, Madrid 2007 (= *Greek Religion*, Harvard 1985; *Griechische Religion der archaischen und klassischen Epoche*, Stuttgart 1977).
 CHIRASSI COLOMBO, I., *La religione in Grecia*, Bari 1994.
 PRICE, S., *Religions of the Ancient Greeks*, Cambridge 1999.

REDONDO, J., *Introducció a la religió i la mitologia gregues*, València 2006.

b. Bibliografia específica (per temes o unitats)

La bibliografia específica es facilitarà a l'alumna/e al llarg del curs, juntament amb d'altres materials, bé fotocopiats, bé mitjançant l'aula virtual.